

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ για την Ανώτατη Εκπαίδευση

Ενώ ο ΠΥΡΦΟΡΟΣ βρίσκεται στην τελική φάση της έκδοσης του τεύχους 2-3, δημοσιοποιήθηκαν οι προτάσεις του Υπουργού Παιδείας Γ. Σουφλιά για την Ανώτατη Εκπαίδευση. Η σοβαρότητα του θέματος θα επέβαλε εκτενέστατη ενασχόληση μ' αυτό, και από τις

στήλες του περιοδικού. Δυστυχώς η χρονική επιλογή του Υπουργείου δεν μας επιτρέπει κάτι τέτοιο. Παραθέτουμε λοιπόν δύο κείμενα που έφθασαν στη σύνταξη πριν από τα τέλη Ιουνίου και επιφυλασσόμαστε για τη συνέχεια στο επόμενο τεύχος.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Για τα κύρια σημεία που συζητήθηκαν/εθίγησαν στην Γ.Σ. της 19.6.92 του Τομέα Μεταφορών & Συγκοινωνιακής Υποδομής του Τμήματος Πολ. Μηχανικών και αφορούν τις προτάσεις του ΥΠΕΠΘ για την ανώτατη εκπαίδευση.

1. ΑΝΑΓΚΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΕΠΑΡΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥ ΔΙΑΛΟΓΟΥ ΠΡΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΕΤΙΚΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

1.1 Οι προτάσεις του ΥΠΕΠΘ αποτελούν, κατά δήλωση του ΥΠΕΠΘ, βάση συζήτησης/διαλόγου.

Ο χρόνος που μεσολαβεί από τώρα μέχρι τον Οκτώβριο είναι ανεπαρκής επειδή:

- α. Συμπίπτει σε μεγάλη αναλογία με προγραμματισμένες εξετάσεις.
- β. Συμπίπτει με την θερινή διακοπή λειτουργίας των ΑΕΙ.
- γ. Ο διάλογος δεν μπορεί να γίνει μόνο με τους Πρυτάνεις ή/και Συγκλήτους. Αυτοί έχουν εκλεγεί για να διοικήσουν τα ΑΕΙ εντός συγκεκριμένου νομοθετικού πλαισίου και όχι για να συζητήσουν αλλαγές του. Άρα πρέπει να αναζητήσουν την γνώμη όλων των μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας. Και τούτο εν όψει των (α) και (β) είναι ανέφικτο. Άρα κάθε απόπειρα διαλόγου θα είναι αλυσιτελής και μειωτική του κύρους των ΑΕΙ, και επομένως απαιτείται ο ΥΠΕΠΘ να μην προβεί σε προώθηση των προτάσεών του εις μετεξέλιξη των σε νομοσχέδιο.

1.2. Πρόσθετοι λόγοι μη άμεσης προώθησης:

- α. Η σοβαρότητα του θέματος απαιτεί την συζήτηση από την ολομέλεια και όχι το θερινό τμήμα της Βουλής.
- β. Οι προτάσεις είναι γενικά ανώριμες και απαιτούν προσεκτική εξέταση είτε για να απαλείψουν παράδοκτες καινοτομίες, ή για να καταστήσουν αποτελεσματικές τις διατυπωμένες προς θετική κατεύθυνση σκέψεις.
- γ. Η εσπευσμένη προώθηση συνεπάγεται πολλαπλάσια ζημιά της ανώτατης εκπαίδευσης από εκείνη

της καθυστέρησης των 2-3 μηνών.

2. ΣΗΜΕΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΘΜΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑ ΤΩΝ ΑΕΙ ΚΑΙ/Η ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ

2.1. Αξιολόγηση ΑΕΙ

2.1.1 Οι σχετικές προτάσεις όπως αποτυπώνονται κρίνονται άστοχοι. Εν πάσει περιπτώσει θεσμοθετούμενη αξιολόγηση για να ελέγξει κατανομές πιστώσεων χαρακτηρίζεται από αναντιστοιχία σοβαρότητας. Δεν θα έπρεπε δηλαδή να συνδεθούν οι έννοιες.

2.1.2 Η όποια αξιολόγηση γίνεται πάντα σε σχέση με ιεραρχημένο ή/και βαθμονομημένο σύστημα κριτηρίων. Η θεσμοθέτηση επιτροπών/διαδικασιών αξιολόγησης χωρίς το παραπάνω σύστημα κριτηρίων αποβαίνει κενή περιοχομένου ή/και επικίνδυνη ως προς:

- την υποβάθμιση των ΑΕΙ και αντίστοιχα την ενίσχυση της κρατικής εξουσίας
- την χρησιμοποίηση της αξιολόγησης για σκοπούς πολύ πέραν της απλής κατανομής χρηματοδότησης.

2.1.3 Το σκοπούμενο, δηλαδή η κατανομή πιστώσεων (τακτικών και εκτάκτων), ανήκει αποκλειστικά στην Πολιτεία. Αν το ΥΠΕΠΘ θέλει κάποια κριτήρια και κάποιες επιτροπές μπορεί να τις συστήσει και σήμερα.

Τι επομένως εξυπηρετεί μια θεσμοθέτηση με ηχηρό τίτλο;

2.1.4 Η συνταγματική επιταγή που θέτει την Πολιτεία να υποστηρίζει χρηματοδοτικά τα ΑΕΙ μήπως εξασθενεί από την πρόταση;

Μήπως δηλαδή αναζητείται πρόσχημα ανεπαρκούς χρηματοδότησης για την μεταφορά του προβλήματος και ευθύνης της Πολιτείας στα ΑΕΙ μέσω μιας επιτροπής;

2.1.5 Μια επιτροπή αξιολόγησης των ΑΕΙ που διορίζεται από την Ενεργό Διοίκηση, θεσμοθετούμενη, είναι -πολύ πιθανόν- και αντισυνταγματική.

2.1.6 Η διεθνής πείρα έχει δείξει ότι:

- ολιγομελείς επιτροπές/συμβούλια είναι ακατάλληλα για την αξιολόγηση πορισμάτων ερευνών, επειδή

- είναι αδύνατο να συγκεντρώσουν την απαιτούμενη γνώση.
 - τυχόν επεκτάσεις των σε πολυμελή/πολυάνθρωπα σώματα είναι πολυδάπανη και αναποτελεσματική.
- 2.1.7 Συμπέρασμα: Αναποτελεσματικά και επικίνδυνα τα προτεινόμενα και επί πλέον τείνοντα σε μετάθεση ευθυνών (από την Πολιτεία στα ΑΕΙ).**
- Αντίθετα το ΥΠΕΠΘ θα μπορούσε εντός των πλαισίων του Συντάγματος και με ευθύνη του να θέσει κριτήρια χρηματοδότησης.

2.2 Τετραετής Προγραμματισμός θέσεων

Η διαδικασία του τετραετούς προγραμματισμού των θέσεων, της προκήρυξης και πλήρωσης θέσεων μελών ΔΕΠ, ευθέως παραβιάζει την αυτοτέλεια των Α.Ε.Ι., αφού το Υπουργείο Παιδείας καθορίζει τελικά τον αριθμό θέσεων και κατά συνέπεια τις ανάγκες σε μέλη ΔΕΠ ανά βαθμίδα των Α.Ε.Ι., που μάλιστα είναι δυνατό να μεταβάλλεται κατά τη διαδικασία των σταδίων υλοποίησης του προγραμματισμού.

Η ανωτέρω πρόβλεψη είναι πολύ πιθανόν να είναι και αντισυνταγματική.

3. ΘΕΜΑΤΑ ΔΕΠ

3.1 Γενικές παρατηρήσεις

3.1.1 Υπό τον τίτλο «Επιστημονικό Προσωπικό» αναπτύσσονται (εντός 3 γραμμών στο τέλος) θέματα ΔΕΠ. Παρατηρείται αναντιστοιχία. Υπάρχει λόγος;

3.1.2 Με τις προτάσεις του ΥΠΕΠΘ μπορεί να δημιουργηθεί πυραμίδα ιεραρχική, αλλά όχι και κατ' ανάγκην αξιοκρατική, αφού η κορυφή της έχει ήδη διαμορφωθεί με -κατά το Υπουργείο- αναξιοκρατικά και δημοσιούπαλληλικά κριτήρια. (σελ. 4 προτάσεων)

3.1.3 Δεν αναφέρεται τίποτε, για την πλήρη απασχόληση των μελών ΔΕΠ ή/και την καθιέρωση της μερικής απασχόλησης.

3.1.4 Δεν περιλαμβάνεται στις προτάσεις του ΥΠΕΠΘ η παρακάτω ουσιώδης πρόταση αξιοκρατικού χαρακτήρα που φαίνεται να χαιρεί γενικότερης αποδοχής:

- Κατάργηση του μεγίστου χρόνου παραμονής μέλους ΔΕΠ σε ορισμένη βαθμίδα με παράλληλη περιοδική αξιολόγησή του στην βαθμίδα που υπηρετεί.
- Ας υπομνησθεί εδώ ότι όποιος είναι κατάλληλος για κάποια βαθμίδα και προσφέρει έργο, είναι χρήσιμος έως απαραίτητος, αλλά δεν συνεπάγεται υποχρεωτικά ότι είναι κατάλληλος για παραπάνω βαθμίδα.

3.2 Υπηρετούντα μέλη ΔΕΠ

3.2.1 Οι μεταβατικές διατάξεις για τους ήδη υπηρετούντες αναπληρωτές καθηγητές και τους επί θητεία λέκτορες και επίκουρους καθηγητές, τροποποιούν τη διαδικασία εξέλιξής τους ως προς τα όσα ισχύουν σχετικά, όταν απεφάσιζαν να ενταχθούν στην Πανεπιστημιακή Κοινότητα. Το γεγονός αυτό κατ' αρχήν αποτελεί κατάφωρη παραβίαση του δικαίου. Πέραν τούτου το προτεινόμενο νέο σύστημα εξέλιξης/κρίσης μελών ΔΕΠ:

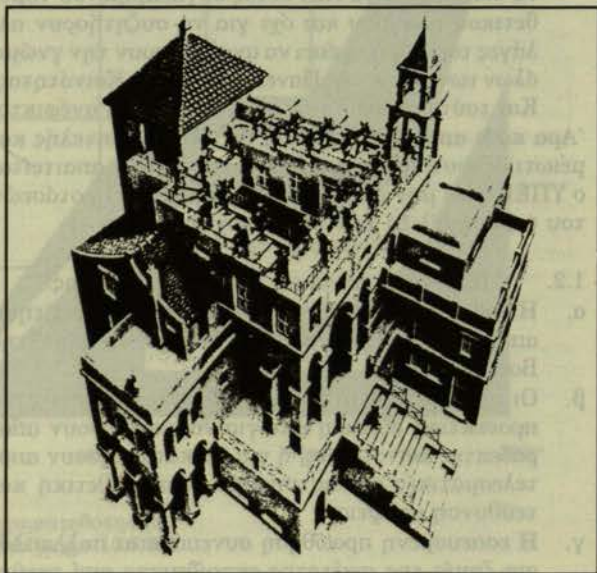
- δεν βελτιώνει την αξιοκρατία, τουναντίον εκεί όπου τυχόν υφίσταται αναξιοκρατία την επιτείνει, αφού οι ήδη κριθέντες με το υφιστάμενο, (κατά το κείμενο εισαγωγής των προτάσεων) αναξιοκρατικό, καθεστώς αποβαίνουν κυρίαρχοι κριτές.
- βρίσκεται σε ασυμφωνία με τα ισχύοντα σε προηγμένες χώρες της Ευρώπης και Β. Αμερικής.

3.2.2 Η μη δυνατότητα εξέλιξης των νεωτέρων μελών ΔΕΠ μέχρι και της 1ης βαθμίδας, παρά μόνο ενδεχομένως μέσω των ανά 4ετία προγραμμάτων που τελικά ελέγχονται/αποφασίζονται από το ΥΠΕΠΘ:

- αφαιρεί πρωταρχικό κίνητρο ανέλιξης
- επιβάλλει άστοχες συσχετίσεις, όπως την ηλικία των μελών της 1ης βαθμίδας με την δυνατότητα ανέλιξης των μελών ΔΕΠ χαμηλοτέρων βαθμίδων, ενώ παράλληλα δεν συσχετίζει όπως θα έπρεπε τον αριθμό των ανά βαθμίδα θέσεων με την επιστημονική εγκράτεια των μελών του τομέα.
- αναστέλει την δυνατότητα ανάπτυξης των τομέων.
- επιβάλλει μια εσωτερική πάλη στα Τμήματα για την κατάρτιση και μεταβολή των προγραμμάτων, που είναι πολύ μακριά από την άμιλλα και αξιοκρατία.
- επιτρέπει ουσιώδεις παρεμβάσεις του ΥΠΕΠΘ, ως μη εδει, σε θέματα ουσίας.

3.2.3 Με το προτεινόμενο σύστημα τίθενται σε άνιση μοίρα οι διδάσκοντες των διαφόρων Πανεπιστημιακών Τμημάτων, και μάλιστα σε δυσμενέστερη οι διδάσκοντες εκείνων των τμημάτων τα οποία προχωρούσαν με μεγάλη υπευσυνότητα, σοβαρότητα και αυστηρότητα στις κρίσεις για εξέλιξη των μελών του ΔΕΠ.

3.2.4 Καθιερώνεται -ανααιτιολόγητα/άστοχα- διαφορετική μεταχείριση μονίμων και μη μονίμων μελών ΔΕΠ. Φυσικά η μονιμότητα δεν συσχετίζεται με την αξιοσύνη, αλλά με νοοτροπία (χαρακτηριζόμενη από τις προτάσεις του ΥΠΕΠΘ ως «δημοσιούπαλληλική») που οι προτάσεις (ως δηλούται) επιχειρούν να την καταπολεμήσουν.

3.3 Νέα μέλη ΔΕΠ

3.3.1 Οι προβλέψεις για την εκλογή και διαδικασία εξέλιξης Επίκουρου Καθηγητή και Λέκτορα, αποτελούν σαφές αντικίνητρο για προσέλκυση νέων επιστημόνων, που το επιτείνει και η πρόβλεψη της παραγράφου 3β της σελ. 43 περί μη δυνατότητας επίβλεψης εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, και έτσι αντί να καταπολεμηθεί (σελ. 4 πρόταση) υποστηρίζεται εκ των πραγμάτων η αποθάρρυνση νέων να ακολουθήσουν πανεπιστημιακή σταδιοδρομία.

3.3.2 Τα παραπάνω επιτείνονται με την προτεινόμενη διαδικασία του προγραμματισμού των θέσεων αναθετί, στον οποίο εντάσσονται και οι θέσεις των μεταβατικών διατάξεων, και η οποία (σελ. 32) δεν φαίνεται να αποτελεί (σελ. 30-33) την ρεαλιστικότερη αντιμετώπιση προγραμματισμού για τις ελληνικές συνθήκες.

4. ΑΛΛΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

4.1 Διδακτορικά

4.1.1 Ενώ γίνεται μια προσπάθεια βελτίωσης των διαδικασιών διδακτορικών, αυτή κρίνεται ατελής. Συγκεκριμένα η σύνθεση της εξεταστικής επιτροπής θεωρείται ανεπαρκής για την αξιοκρατική κρίση των διδακτορικών διατριβών. Προτείνεται 20μελής επιτροπή με συμμετοχή κυρίως των μελών ΔΕΠ του αντίστοιχου Τομέα.

4.1.2 Η αφαίρεση του δικαιώματος επίβλεψης διδακτορικών από τους Λέκτορες αλλά και τους Επ. Καθηγητές κρίνεται άστοχη και ασύμφωνη προς την ανάγκη

- συστηματικής παρακολούθησης (λόγω υπερβολικής συσσώρευσης καθηκόντων στις 2 ανώτερες βαθμίδες)
- δυναμικής ανέλιξης δια της διδακτορικής έρευνας.

4.2 *Lapsi κειμένου* (ενδεικτικά και όχι εξαντλητικά)

4.2.1 Επισημαίνεται ότι στις «Προτάσεις» αγνοείται η πενταετής διάρκεια σπουδών και γίνεται λόγος για τετραετή και εξαετή (σελ. 38), και έτσι δεν φαίνεται

να επαληθεύεται ο ισχυρισμός για «μακρές συζητήσεις με πολλά μέλη και φορείς της πανεπιστημιακής κοινότητας», για τις Πολυτεχνειακές Σχολές τουλάχιστον.

4.2.2 Ενώ δηλώνεται η πρόθεση διαλόγου και όχι «διαλόγου» στη σελ. 16 των προτάσεων υπάρχει η φράση: «*Αν οι προτάσεις φαίνονται τολμηρές, θα απαντήσουμε πως αυτό απαιτούν οι καιροί. Αν κρίνονται άτολμες, είμαστε ανοικτοί σε πιο προωθημένες προτάσεις*».

4.2.3 Μόνον ως lapsus θα μπορούσε να κριθεί η από ελληνικό Υπουργείο αναγραφή (σελ. 4):

«*Η αναποτελεσματικότητα των πολυπρόσωπων πανεπιστημιακών οργάνων, η πανεπιστημιακή γραφειοκρατία και δυσκαμψία, η δημοσιοϋπαλληλική νοοτροπία στην εξέλιξη των μελών του ΔΕΠ, η ανοχή της αναξιοκρατίας, η ισοπεδωτική εξομάλωση, οι δυνατότητες μεθοδεύσεων ξένων προς την έννοια της πανεπιστημιακής επιστημονικής ανέλιξης, η διατήρηση των ανισοτήτων στις ευκαιρίες, η περιορισμένη αξιοποίηση νέων επιστημόνων, η αποθάρρυνση των νέων να ακολουθήσουν πανεπιστημιακή σταδιοδρομία, η έλλειψη βασικών κανόνων στη λειτουργία των ΑΕΙ, είναι μερικοί από τους παράγοντες που μειώνουν την αξιοπιστία των Πανεπιστημίων παρά την αυστηρή επιλογή των φοιτητών που γίνεται σήμερα και την υψηλή επιστημονική στάθμη της πλειονότητας των πανεπιστημιακών διδασκάλων*».

4.2.4 Στη σελ. 8 αναγράφεται:

«*Από σεβασμό προς τους κανόνες λειτουργίας των θεσμών και προς τον ανθρώπινο παράγοντα και από την ανάγκη να αποφευχθούν αιφνιδιασμοί που κλονίζουν την αξιοπιστία κάθε συστήματος, είναι αναγκαία η θέσπιση μεταβατικών διατάξεων*».

Ωστόσο οι μεταβατικές διατάξεις αιφνιδιάζουν και αδικούν.

4.3 Προγράμματα πιστώσεων

Ενώ γίνεται ένα βήμα με την ενοποίηση των κωδικών, ουδέν αναφέρεται για υπερετήσια προγράμματα που αποτελούν:

- βασικό στοιχείο ορθολογικού προγραμματισμού
- εναρμόνιση με τα υπερετήσια προγράμματα Κοινοτικής Στήριξης.

ΟΜΟΦΩΝΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

της Γεν. Συνέλευσης του Συλλόγου ΔΕΠ του ΕΜΠ

Αθήνα 22-6-92

Η Γενική συνέλευση του συλλόγου ΔΕΠ του ΕΜ. Πολυτεχνείου διαπιστώνει ότι, ενώ έχει περάσει μια εβδομάδα γενικευμένης κρίσης στην πλειοψηφία των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας, ο Υπουργός αρ-

νείται να απαντήσει στα δύο αιτήματα του κλάδου α) για μη προώθηση των προτάσεών του με τη μορφή νομοσχεδίου στο θερινό τμήμα της Βουλής και β) για έναρξη ουσιαστικού διαλόγου με τα Πανεπιστημιακά όρ-

γανα και τους συλλογικούς πανεπιστημιακούς φορείς (διδασκόντων-διδασκομένων και διοικητικών) από την έναρξη της νέας ακαδημαϊκής χρονιάς.

Η υπεκφυγή αυτή αποκαλύπτει την πρόθεση του Υπουργού να προβεί σε κατάθεση και ψήφιση του αντίστοιχου νομοσχεδίου στο θερινό τμήμα της Βουλής.

Αγωνιζόμαστε εναντίον αυτών των διαδικασιών, διότι θεωρούμε ότι οι προτάσεις Σουφλιά θα έχουν καταστρεπτικά αποτελέσματα στη λειτουργία των ΑΕΙ. Και καλούμε τον Υπουργό και τα ΜΜΕ να μας δώσουν την ευκαιρία να εξηγήσουμε τη στάση μας και να δώσουμε τη δική μας εικόνα για τη σημερινή κατάσταση και ανάγκες των ΑΕΙ.

Οι μεταβολές που εισάγονται με τις προτάσεις Σουφλιά δεν αντιμετωπίζουν ουσιαστικά κανένα από τα ζητήματα που η 10ετής εφαρμογή του σημερινού Νόμου-Πλαίσιου έδειξε ότι πρέπει να επιλυθούν και έχουν εκτενώς αναλυθεί στα υπομνήματα των Πανεπιστημιακών φορέων προς το Υπουργείο.

Τα θέματα αυτά αντιμετωπίζονται άτολμα και με άγνοια των πραγματικών δεδομένων.

Αναφερόμαστε ειδικότερα:

- Στο απαρχαιωμένο σύστημα επιλογής και διανομής συγγραμμάτων (που χρειάζεται ριζική αναμόρφωση παράλληλα με τον αυτονόητο αλλά μη προωθούμενο εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη των βιβλιοθηκών).
- Στην ετεροαπασχόληση των Πανεπιστημιακών και το υποτιμητικό επίπεδο των αμοιβών τους.
- Στην απαράδεκτα χαμηλή χρηματοδότηση της δημόσιας Ανώτατης Εκπαίδευσης και έρευνας.
- Στην απροθυμία του Υπουργείου να προωθήσει νέες θέσεις ΔΕΠ, που θα οδηγήσουν και στην αναγκαία ανανέωση του δυναμικού των ΑΕΙ.
- Αντίθετα, με τις προτάσεις Σουφλιά το Πανεπιστήμιο επιστρέφει ουσιαστικά σε τρόπους λειτουργίας που ίσχυαν πριν από το 1980.

Το Πανεπιστήμιο, από χώρος που πρέπει να χαρακτηρίζεται από ελευθερίες και ισότιμο διάλογο, οδηγεί-

ται στον απόλυτο έλεγχο από μια «ελίτ», χειραγωγείται και παύει να ανταποκρίνεται στο σήμερα.

Όλα αυτά δε με την προοπτική του 21ου αιώνα!

Συγκεκριμένα, με τις προτάσεις Σουφλιά:

1. Ανατρέπεται το υφιστάμενο κλίμα συλλογικής και συναινετικής διαχείρισης που έχει εξασφαλίσει μια πολύ πιο εύρυθμη λειτουργία στο Πανεπιστήμιο, με τις προτάσεις για μεταφορά ουσιαστικών αρμοδιοτήτων από τα συλλογικά αντιπροσωπευτικά όργανα (Γεν. συνέλεύσεις, Τμήματα, Σύγκλητος), σε oligοπρόσωπα που αποτελούνται κυρίως από καθηγητές πρώτης βαθμίδας (Διοικητικό συμβούλιο, Πρυτανικό συμβούλιο).
2. Διαταράσσεται η ομαλή ροή και λειτουργία των μαθημάτων σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, επειδή μειώνεται το διδακτικό στρώμα με την εξαίρεση των λεκτόρων από σημαντικά διδακτικά καθήκοντα, και των Επικ. Καθηγητών από την καθοδήγηση διδακτορικών.
3. Η συσσώρευση διοικητικών, εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων στους καθηγητές της πρώτης βαθμίδας εντείνει την ιεραρχική δομή της πρώτης βαθμίδας εντείνει την ιεραρχική δομή και επαναφέρει επί της ουσίας τα Πανεπιστήμια στο προ Ν. Πλαίσιου καθεστώς.
4. Αν και ο προγραμματισμός θεωρείται αναγκαίος για την εισαγωγή νέων γνωστικών αντικειμένων στα ΑΕΙ, με τον προτεινόμενο 4ετή προγραμματισμό των προτάσεων Σουφλιά, εισάγεται μια δυσκίνητη και γραφειοκρατική διαδικασία τριών σταδίων υπό τον έλεγχο του Υπουργείου, που καταργεί επί της ουσίας τη δυνατότητα ανανέωσης των ΑΕΙ με νέους επιστήμονες, επαναφέρει σχέσεις έντονης εξάρτησης των κατωτέρων βαθμίδων από τις ανώτερες, αλλά και σχέσεις αδυσώπητου ανταγωνισμού μεταξύ ομοιοβάθμων.
5. Με το προβλεπόμενο μοντέλο διδακτικών βαθμίδων οι Λέκτορες και Επίκουροι διορίζονται με περιορισμένη θητεία στα ΑΕΙ και αμφίβολη, εξαρτημένη προοπτική.

Αυτό οδηγεί:

- Στην απόθεση άλλων νέων επιστημόνων από την επιδίωξη ένταξής τους σε πανεπιστημιακές θέσεις.
- Στη δημιουργία ενός αντιπαραγωγικού μοντέλου όπου στον περιορισμένο χρόνο δεν είναι δυνατή η ανάπτυξη νέων εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων.
- Στην αντιμετώπιση της Πανεπιστημιακής απασχόλησης σαν πάρεργο.

Επιπλέον οι μεταβατικές διατάξεις συνεπάγονται απολύσεις μέρους του ήδη υπηρετούντος μη μόνιμου προσωπικού.

Οι Πανεπιστημιακοί φορείς έχουν ήδη εντοπίσει στο υφιστάμενο νομικό πλαίσιο προβλήματα που πηγάζουν από τα στενά χρονικά όρια παραμονής στις βαθμίδες, έχουν δε προτείνει τη διατήρηση της δυνατότητας εξέλιξης καθώς και μονιμοποίηση σε όλες τις βαθμίδες μετά από κρίση.

Ζητούμε την εξάλειψη των υπαρχουσών αντισοτήτων στην εξέλιξη και μονιμοποίηση του υφιστάμενου προσωπικού (επιστ. συνεργάτες, μη μόνιμοι λέκτορες και επικ. καθηγητές) που προέκυψε από τις συνεχείς τροποποιήσεις του Νόμου.

6. Αντίθετα με τις εξαγγελίες για αξιοκρατία, αντικαθίστανται τα σημερινά εκλεκτορικά σώματα με νέα, όπου την πλειοψηφία κατά 2/3 έχουν καθηγητές της πρώτης βαθμίδας, ανεξάρτητα από την επιστημονική τους συγγένεια με το γνωστικό αντικείμενο του κρινόμενου.
7. Η εισαγωγή δύο κύκλων σπουδών στο προπτυχιακό επίπεδο, όπως εισάγεται σαν θεσμική επιλογή, δεν έχει κανένα νόημα, αλλά αντίστροφα περιπλέκει τα προγράμματα και την ομαλή ροή των σπουδών. Σαν εκπαιδευτική επιλογή των τμημάτων, δεν είναι βεβαία δυνατό να γίνεται με διοικητικά γενικά μέτρα και χωρίς τη γνώμη των «αυτοτελών» τμημάτων και ΑΕΙ.
8. Οι προτάσεις για τα συγγράμματα αγνοούν τα ουσιαστικά εκπαιδευτικά και επιστημονικά προβλήματα του υφιστάμενου συστήματος, τα οποία και διαιωνίζονται, καθώς και τη σπατάλη που αυτό συνεπάγεται (μονοπώλιο διανομής ενός συγγράμματος σε τιμή ανεξέλεγκτου ελεύθερου εμπορίου). Με τις προτεινόμενες μεταβολές, το σύστημα γίνεται και κοινωνικά άδικο, εφόσον κατεξοχήν τα παιδιά των μισθωτών θα αποκλείονται από τη δωρεάν διανομή.
9. Με τις προτάσεις για την ανάπτυξη της έρευνας, ενώ παρακάμπτεται εντελώς το γεγονός ότι η κρατική χρηματοδότηση είναι ουσιαστικά ανύπαρκτη, μεταφέρεται ο έλεγχος της Πανεπιστημιακής έρευνας στο Υπουργείο Παιδείας! Έτσι αυτό ανάγεται σε βασικό ρυθμιστή της επιστημονικής παραγωγής των ΑΕΙ, και παράλληλα διαχειρίζεται και ελέγχει τα μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών με τα όργανα που θεσμοθετεί.
10. Με τις προτάσεις για την αξιολόγηση του έργου των ΑΕΙ, εάν ποτέ αυτό ισχύσει, επικυρώνεται και ανατίθεται ο έλεγχος της επιστημονικής παραγωγής των ΑΕΙ στο Υπουργείο Παιδείας (και επομένως στις επιλογές της εκάστοτε πολιτικής ηγεσίας)! Έτσι εισάγεται ένα σύστημα από κριτήρια αυθαίρετα που θα καταστρατηγούν την ορθολογική κατανομή των διαθέσιμων πόρων και θα χειραγωγούν την επιστημονική κατεύθυνση και προτεραιότητα των ΑΕΙ.

Από τα παραπάνω σημεία συνάγεται ότι οι προτάσεις του Υπουργείου ανατρέπουν στην ουσία τις κεντρικές επιλογές του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου που λειτουργεί την τελευταία δεκαετία εύρυθμα και αποδοτικά στα ΑΕΙ. Όχι μόνο δεν επιτυγχάνεται ο επαγγελματίας εκσυγχρονισμός και αναβάθμιση των ΑΕΙ, αλλά αντίθετα *συρρικνώνεται η ενδοπανεπιστημιακή δημοκρατία, μειώνεται η ακαδημαϊκή αξιοπρέπεια και ναρκοθετείται η ερευνητική και εκπαιδευτική παραγωγικότητα.*

Σήμερα γινόμαστε μάρτυρες προώθησης από την κυβέρνηση των στενά κομματικών της θέσεων για τα ΑΕΙ. Υπερασπίζοντας την αυτοτέλεια των Ιδρυμάτων μας, την οποία περιορίζουν οι κυβερνητικές προτάσεις, θεωρούμε ότι η τελευταία ουσιαστικά αναβαθμίζεται, εφόσον ως βάση των όποιων νομοθετικών ρυθμίσεων για θέματα των πανεπιστημίων λαμβάνονται με θεσμοθετημένο τρόπο από την εκάστοτε κυβέρνηση οι θέσεις των ΑΕΙ της χώρας και των φορέων της Πανεπιστημιακής κοινότητας στο σύνολό της. Η Κυβέρνηση οφείλει να απαντήσει στο ζήτημα της απόδοσης των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων κατά την δεκαετία του 80 και να μην αρκείται σε επικρίσεις, οι οποίες παραγνωρίζουν πασίγνωστα στοιχεία για τις θετικές μεταβολές τα τελευταία χρόνια.

Ενδεικτικά παραθέτουμε στοιχεία για την ερευνητική απόδοση του ΕΜΠ κατά τη δεκαετία του 80 που τεκμηριώνουν την εκτίμησή μας για τη θετική λειτουργία του Νόμου-Πλαίσιο στα Πανεπιστήμια.

- Το συνολικό ποσό που έχει εισρεύσει από ερευνητικά προγράμματα στην περίοδο 1984-1991 ανέρχεται σε 7 δις δρχ. (όταν μέχρι τότε ήταν σχεδόν μηδενικό) και ανταποκρίνεται στην διεξαγωγή 906 ερευνητικών προγραμμάτων που υλοποιούνται κατά το μεγαλύτερο μέρος τους από προσωπικό κατωτέρων βαθμίδων και μεταπτυχιακούς σπουδαστές.
- Ο αριθμός των διδακτορικών διπλωμάτων που έχουν ήδη απονεμηθεί στην περίοδο 1984-1991 ανέρχεται σε 300, όταν κατά την περίοδο 1979-1984 είχαν απονεμηθεί συνολικά 30.
- Ο αριθμός των μεταπτυχιακών σπουδαστών που εκπαιδεύονται σήμερα στο ΕΜΠ ανέρχεται σε 800, μεγάλο μέρος των οποίων παρακολουθεί την διδασκαλία μεταπτυχιακών μαθημάτων, αν και αυτά δεν έχουν επίσημα θεσμοθετηθεί.
- Στην περίοδο που αναφερόμαστε με την διεύρυνση του διδακτικού στρώματος και την συγκρότηση ολιγομελών τμημάτων διδασκαλίας των φοιτητών, το διδακτικό έργο που παρέχεται έχει δεκαπλασιασθεί, και νέα γνωστικά αντικείμενα έχουν ενσωματωθεί στα προγράμματα σπουδών, που εφοδιάζουν τους πτυχιούχους του ΕΜΠ με τις σύγχρονες απαιτήσεις της επιστημονικής και τεχνολογικής εξέλιξης.

Για τους παραπάνω λόγους η Γεν. συνέλευση ζητάει:

- α) Την άμεση και σαφή δέσμευση του Υπουργού Παιδείας να μην προχωρήσει στη νομοθετική ρύθμιση των όποιων προτάσεων στη διάρκεια του καλοκαιριού.
- β) Να αρχίσει διάλογος με βάση τις ήδη κατατεθειμένες προτάσεις των Πανεπιστημιακών οργάνων και των συλλογικών φορέων, επειδή οι προτάσεις του Υπουργού δεν μπορούν να αποτελέσουν βάση για την όποια συζήτηση που θα στοχεύει στην αναβάθμιση του Ελληνικού Πανεπιστημίου.